

Kritizovat znamená poučovat autora,
že to nedělá tak, jak bych to dělal já,
kdybych to uměl.

(spisovatel Karel Čapek)

Jaroslav Čvančara

T A X M E N I

aneb

Hledání country grálu

Úryvek z knihy:

Vzpomínka na Hospodáře.

Na jaře, 20. dubna 1973, jsme díky pozvání Franty Pátka odjeli s Karlou do děčínského Desta klubu. Po vystoupení jsme s ostatními Bluegrass Hoppers zamířili do jejich originální westernové chalupy Espirito Santo. To byl skutečně Divoký západ. Ani ne tak Západ, jako Divoký. Prohibice zde rozhodně nevládla, střízlivost se netolerovala. Podle toho jsme také dopadli. Jen včasný a zbabělý únik nás ochránil od delirium tremens. Ale westernové zážitky z Espirita u Semil byly silné. Tak působivé, že Karla jednou pravila, jestli chci, že mě seznámí s ještě lepším kovbojským prostředím. Co může ženská vědět o westernu - říkal jsem si. Ejhle, ukázalo se, že měla víc než pravdu.

Tak se stalo, že jsem poznal Bohumila Kašpárka a jeho svérázný životní styl. Magické království představoval ranč - tedy hospodářské stavení v malebném podhůří Slezských Beskyd. Zde v severomoravském Suchdole nad Odrou jsem vdechoval to, co jsem jinde marně hledal. Jakoby v jiné zemi - uprostřed pestré palety krásné přírody - jsem nacházel nejen únik a úlevu z totalitní současnosti, ale i trochu hmatatelné romantiky. Malý český Divoký západ uprostřed reálného socialismu. Splnil se mi klukovský sen - poprvé jsem držel v ruce pravou winchestrovku, poprvé jsem si mohl pořádně zajezdit na koni. Ne jako někde na jízdárně pro snoby. Ale svobodně, až divoce. Na pravém americkém sedle. A nejen to. Bohumila Kašpárka, zvaného Hospodář - charismatického člověka s vlídným pohledem a usměvavýma očima, jsem poznal jako prvotřídního jezdce, jaké lze vidět již pouze ve starých němých kovbojkách s Tomem Mixem. Hospodář se nejen zajímal o historii a tradice amerického Západu, vlastnil kočár z dob Rakousko-uherska upravený na westernový dostavník, ale měl pro tohle všechno vyhraněný cit. U něho jsem nikdy nenabyl dojmu, že si na kovboje hraje. On kovbojem prostě byl.

Většinou nechyběla moje šestnáctimilimetrová kamera, a tak postupně vznikly krátké filmy Morganova banda a medajlonek Hospodář. Z Prahy tam potom jezdili i někteří další Taxmeni a později také Jindra Bílek - budoucí spoluzakladatel a organizační duch Pony Expressu. Pravidelně jsem se na suchdolském ranči setkával i s kamarádem z vojny Mirkem Kozelským. Zažili jsme nádherné okamžiky. A také spotřebovali tuny ovoce v podobě lahodného burčáku i slivovice. Přechkali nejednu fernetovou smršť... Tedy díky Karle Vosmanské jsme ve zdejším prostředí, na rozhraní Moravy a Slezska, našli řadu spřízněných duší. Já navíc mnoho inspirujících podnětů. Veškerý tam strávený čas chápu jako štěstí, snad řízené osudem.